

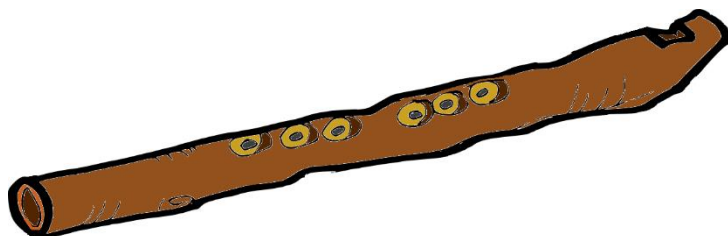
10. VRÁBČE – DIVOUS

Poutavý příběh o připravenosti a o úniku z osidel rezonuje krajinou jihočeské Vrábče.

Když člověk chodí pořád stejnou cestou, je to někdy dobré, ale taky někdy trochu špatné. Co dobrého? No přece, známá cesta lépe uteče. Už tady, teď se otočit k poledni, kousek z kopce, támhle k tomu jilmovému kmenisku, vyboulému jako přecpané jelito a pak už je to jenom kousek.

Když ale člověk cestu teprve hledá, chvíle strachů a třesení, jestli nesešel moc brzo, se vlečou skoro tak tahavě, jako kolomaz po čupřině. A když už zahne špatně doopravdy, to se člověk musí vracet až k rozcestí. No to se někdy naťape. Inu, když si člověk začne zapínat knoflíky nakřivo, nenapraví to správným zapnutím od knoflíku dalšího, musí holt rozepnout knoflíky všechny. Prostě, cesta hledaná, cesta zdlouhavá.

Další dobro pěšiny prošlapané je, že tam všechno člověk zná. Snadno pak zpozoruje něco, co tam nepatří. Když člověk stezku teprve prošlapává, nevšimne si ani žabáka s ledvinovým pásem z jezevčí kožky, kdyby běžel okolo. Vyhlíží přeci příští rozcestí. Není čas koukat kde co lítá, natož, kde co hopsá. A třeba je to tak dobře, prochází holt krajem žabáků, a dobře osrstěných jezevců.

Tak se jednou vracel jeden vrábčeský sedlák úvozem, mnohokrát prošlapaným z lesa domů na statek. Všechno tam znal a tak žádný div, že skoro zkoprněl, když mu zrak padnul na něco, co na tu cestu tak nějak nepatřilo. Ovečku. Ovečka sama o sobě by ještě šla. Ale proč jenom jedna, kde je stádo? A co to má na krku? Mašli? Saténovou? Zelenou pentli s modrým falcováním po okrajích? No chvátat nemusel, volek s károu mu neutěče, tak se za ovečkou vydal. Šel k ní, přibližoval se a když už byl, že by si sáhnout mohl, ruku natahoval a vtom mu popoběhla dál. Ale neutekla. Zastavila se, zabečela a zase jako by čekala, až se přiblíží. Tomu sedlák neodolal a zase kousek blíž.

Jednoduše řečeno, hoblina se sroluje, duchna se nevzpříčí a chasníka přestane zajímat jen ta děvečka, kterou už v náruči sevřel. Milej zlatej sedlák se nechal tou taškařicí tak pohltit, že si ani nevšiml, jak už jsou hluboko, a že už obešli ty skalky, co za nimi začínají hustá bora. Najednou, kde se vzalo tu se vzalo, kde se vylíhlo, tu se vylíhlo, obrovský chlapisko.

Rozplácly úškleb, strniště jak kartáč z volský oháňky, figura vyčouhlá, jako olámaná osika na větrném popravišti. Ve špatně vypasované kazajce z hrubého plátna, nohavice kaťat, jakoby je prašivá liška ukousala.

A hned:

"Slint, slant, vrů, vrů vrů, dost už bylo úsměvůůů". Jen se nadech spustil podobnou:

"Krá, krá, kré, krí, krů, krů, krů, nebude ti do zpěvůůů."

"Krá krá kré krí krů krů krů nebude ti do zpěvůůů." Kdo ví, kde k tomu halekání přišel. Jestli ho někde ve vráběčských houštinách krkavci odkojili nebo co?...

Sedlákovi, byly ale v tu chvíli všichni krkavci světa úplně ukradený, vyděšeně stál a zíral na tu zarostlou tlamu s vypadanými zubisky. Pomalu začal couvat, pak se otočil a jak by to do něj nikdo neřekl, pelášil zpátky k cestě.

Smíím KRRRŮŮ KRRÉÉ prrrosiit ?

Úlekem se otáčel, jestli ten divochlap za ním. A upaloval, že mít vodu v koleně, tak se mu vařit začala. Brzdil, až když uviděl zase svého volka s károu. Zastavil kousek od něj, pomalu na dosah a strašně se bál, že i volek

před ním popoběhne. Ale volek tam pod bukovou rozporkou přežvykoval a ani se nehnul. Sedlák ho kolem krku objal, "ty můj volečku, ty jsi ale hodnej, že přede mnou neutíkáš", děkoval mu a po plecích plácal, až z toho ten hovězí kumpán samým divením očima koulel. Vrátili se na statek, kde padl do duchen a probudil se až nazítří k večeri, jak ho ta hrůza ze síly vyprázdnila.

Netušil, že šibal životaběh připravuje k jeho nedávnému setkání s fousochlapem druhé dějství. Neuteklo ještě v dubském potoce vody ani tak, aby to Máčalku naplnilo, když se milej sedlák vypravil přes les do Zahorčic.

Procházel mladinou mezi mlázím a bučinou pod kopcem, když v tom zpoza třístasedmdesátdevítiletého dubu vykoul divous a vyzývavým máváním rukou naznačoval sedlákovi, aby šel za ním. No sedlák si vzpomněl na tu hrůzu minule a za žádnou cenu nechtěl. Ale jakoby mu nějaké čáry nohy do okovů zamyklovaly, sešel z cesty kráčel jako mátoha.

Na světlině mezi listnáči najednou divous vytáhl z rukávu ohmatanou píšťalici z vrbového kmínku. Hlas meluzínově roztřepaný, něco mezi hobojem a okarínou. A jen divous zaskřehotal své

"krá krá kré krí krů krů krů nebude ti do zpěvůůů", pustil se do hraní. No melodie divoká jako on sám, rytmus dupavý až se člověk neubráníl a začaly mu pohrávat ruce i nohy. A protože byl sedlák taky jenom člověk, neubráníl se ani on. Nohy samy od sebe začaly podupávat, ruce se pohupovat a celé tělo také ne a ne zůstat v klidu. Měl už trochu panděro, jak se na sedláka slušelo, a tak se do tance dalo i to pandírko.

Ze začátku mu bylo dokonce i ejchuchu, když to ale trvalo půl notné chvíle, pak celou, druhou a začínala třetí, začal divousově skřeku rozumět víc a víc. Do zpěvu mu přestalo být už dávno, teď mu ale začal docházet i dech, asi jako zpuchřelému kovářskému měchu. Na pohyb na čerstvém vzduchu zvyklý byl, o to nic, ale jeho pohyby byly obvykle rozvážné, ne tak pravidelné, všelijaké, nikoli hopsavě střetěné až potrhle.

"Musíš chlapče sedlácká zachovat klid", začal mluvit sám se sebou, "nesmíš panikařit", opakoval si v duchu a najednou se mu začalo něco vybavovat, jako se začíná klubat, nebo líhnout kachně ze skořápky.

"Slavečská bába přece říkala, že ve chvílích polapení, něco pomůže. Jak vono to bylo."

"Klid sedláku, vzpomínej. Něco s kat'atama? Kapsa?"

"Pravá nebo levá. Musíš se soustředit", říkal si. "Asi levá. A co s ní?"

Vytáhnout na ruby. Snad jsem to nepoplet."

"Hraješ hochu vabank." Byla jeho poslední myšlenka. A ještě než se úplně zhroutil naprostou vytancovaností, sáhl do levé kapsy a jak byla prázdná, vytáhl ji z kalhot ven. Úplně naruby.

Světě div se, v tu chvíli jako by v divousovi zhaslo. Došel mu dech. Pískat přestal, píšťalici zpátky do rukávu a jediným obrovským skokem zmizel za hromadou kamení, zarostlou čimšíkem.

Od té doby už sedlák divouse nepotkal. A kdyby potkal, rady by si věděl. Určitě dřív, než po celém odpoledni ztřeštěného divotance.

No a divous? Dodnes přespává ve vrábečských kopcích a popásá sebe i ovečku. Však může pozorný a neuspěchaný vandrovník zaslechnout brzy z rána nad vrábečskými lesy dozvuky táhlých tónů divousovy píšťalice, ale je to hodně zřídka a musí si přivstat.

Tak vida co pověst přinesla - jako rumpálem vytáhla kouzlo z hloubky studny moudr.

A téma?

Nasávání moudr v časech poklidu, vybaví pro časy přívalů.

Ještě že ten sedlák občas tu slavečskou bábu navštívil.

/Matouš 7:24/ „Každý, kdo slyší tato má slova a činí je, bude tedy podoben muži prozíravému, který postavil svůj dům na skále. 25A spadl déšť a přihnaly se vody a zaduly větry a udeřily na ten dům — ale nezřítel se, neboť byl založen na skále. 26A každý, kdo slyší tato má slova a nečiní je, bude podoben muži pošetilému, který postavil svůj dům na písku. 27A spadl déšť a přihnaly se vody a zaduly větry a udeřily na ten dům — a zřítel se a jeho pád byl veliký.“ 28A stalo se, že když Ježíš dokončil tato slova, byly zástupy ohromeny jeho učením,

29neboť je učil jako ten, kdo má pravomoc, a ne jako jejich učitelé
Zákona.

Tak at' dýchne vandrování po vrábečsku i tímhle zadumáním

Prostě a jednoduše, shrnuto do veršované říkačky:

**Moudrou radu včas kdo získá,
neposkáče, jak kdo píská**

**A ještě nějaké inspirování? Ještě jiné propojení pověsti o vrábečském
divousovi s Knihou knih, které může vandrovník po a vrábečsku nasát?**

**Ledacos v tomto slzavém údolí se snaží člověka obmotat chapadlami
otročiny. Pozor na chapadla! Divousova i světa.**

/1Korinským 6:12/,Všechno je dovoleno', ale ne všechno prospívá.
,Všechno je mi dovoleno', ale ničím se nedám zotročit.

Inu, stále je co navštěvovat, stále je o čem přemýšlet.